

OBLASŤ : ČLOVEK A HODNOTY

Náboženská výchova evanjelické a. v. náboženstvo

ISCED 1

4. ročník

Časový rozsah vyučovania: 33 hodín

Stupeň vzdelania: primárne vzdelávanie – I. stupeň

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský jazyk

ÚVOD

Vzdelávací program z náboženskej výchovy pozostáva z charakteristiky predmetu a základných učebných cieľov, ktoré sa konkretizujú vo výkonovom štandarde, ktorý je normou pre žiaka. K výkonovému štandardu je priradený obsahový štandard. V ňom sa zdôrazňujú pojmy. Obsahový štandard je záväzok pre učiteľa. Učiteľ môže tieto dve úrovne bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v školskom vzdelávacom programe. Jednotlivé výkony sa neviažu vždy na každý učebný prvok, nepokrývajú celú šírku obsahu.

Vzdelávací program pre predmet náboženská výchova má svoje špecifiká. Cieľom náboženskej výchovy nie sú iba vedomosti a myšlienkové pochody. Vo výkonovom štandarde sú použité činnostné slovesá od nižších myšlienkových úrovní (vymenujú, uvedú a pod.). V náboženskej výchove sa výkony nerovnajú iba vedomostiam a myšlienkovým pochodom, ale sú to komunikačné zručnosti a sociálne spôsobilosti orientované na postoje v životných situáciách, ku konkrétnym prejavom správania. Osvojené formy správania majú byť vidieť nielen na vedomostiach, ale predovšetkým na správaní žiaka. Kognitívne znalosti spolu s afektívnym prežívaním sú predpokladom pre hodnotovú reflexiu a následnú motiváciu pre požadované správanie.

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova, Evanjelická cirkev augsburského vyznania, je povinne voliteľným predmetom v primárnom vzdelávaní. Náboženská výchova má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom. Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie a interiorizácie biblického posolstva napomáha procesu objavovania možností a nutnosti individuálnych zmien v živote žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov. Žiaci sa na hodinách evanjelického náboženstva oboznamujú predovšetkým so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie. Náboženská výchova ich vovádza do života cirkvi, kde si nachádzajú svoje miesto a zodpovednosť. Biblické príbehy ich vedú k objavovaniu podstaty človeka, ktorý je stvorený na Boží obraz.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- si osvoja základné biblické pojmy a príbehy,
- akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- získajú základy kresťanskej viery v Trojjediného Pána Boha a prehĺbia si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi,
- rozlíšia dobré a zlé konanie,
- zapamätajú si základné vieroučné a morálne pravdy Evanjelickej cirkvi a. v.,
- získajú záujem o Slovo Božie, modlitbu, duchovnú pieseň, o duchovné hodnoty a aktívny kresťanský život v cirkvi,
- získajú vzťah k prírode ako k Božiemu stvoreniu a sú motivovaní k zodpovednosti.

4. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

TEMATICKÉ CELKY

- 1. TC V Koho verím**
    - Znenie a rozdelenie Všeobecnej viery kresťanskej
    - Obsah a význam jednotlivých článkov Všeobecnej viery kresťanskej
  - 2. TC Boh nám dáva svoje Slovo**
    - Oboznámenie sa s Bibliou ako Božím slovom
    - Naučiť sa orientovať v Biblii
  - 3. TC Dekalóg**
    - Cez Mojžiša dostávame pravidlá pre život – 10 Božích prikázaní
    - Rozdelenie a význam Božích prikázaní
  - 4. TC Pane, nauč nás modliť sa!**
    - modlitba ako komunikačný prostriedok s Pánom Bohom
    - Rozdelenie a význam prosieb modlitby Otčenáš
-

Obsah tematických celkov

1. TC

V Koho verím

- 1. článok VVK (Krédo)
- 2. článok VVK – Pán Ježiš – zasľúbený prorokmi, syn Jozefa a Márie, Syn Boží, Pán
- 2. článok VVK – Pán Ježiš – trpiaci, ukrižovaný a vzkriesený
- 2. článok VVK – Pán Ježiš – ako vyvýšený Pán na Božej pravici, náš Ochranca a zároveň Sudca
- 3. článok VVK – Zoslanie Ducha Svätého – Podoby (obrazy Ducha Sv. – Pôsobenie Ducha Svätého
- 3. článok VVK – Verím v cirkev – spoločenstvo veriacich
- 3. článok VVK Verím v: - odpustenie hriechov, v tela z mŕtvych vzkriesenie, život večný (Uzdravenie ochrnutého Mk 2; Ježišovo vzkriesenie)

2. TC

Boh nám dáva svoje Slovo

- Boh dáva človeku návod na život – Biblia
- Práca s Bibliou

3. TC

Dekalóg

- Nové dosky zákona /5M 10/ - Pravidlá pre život
- 1. a 2. Božie prikázanie (Zlaté teľa – 2M 32 a Horiaci krík – 2M 3)
- 3. a 4. Božie prikázanie (12-ročný Ježiš v chráme – L 2, 41-52)
- 5. a 6. Božie prikázanie (Kain a Abel; Dávid a Batšeba)
- 7. Božie prikázanie (Ézav a Jákob)
- 8. Božie prikázanie (použiť niektorý príbeh: Jákob klame svojho otca Izáka; Bratia klamú otcovi Jákobovi o Jozefovej smrti; falošní svedkovia svedčia proti Pánu Ježišovi na súde)
- 9. a 10. Božie prikázanie (použiť odporúčané príbehy: Géchází – 2Kr 5, 15-29; Nábotova vinica 1Kr 21, 1-29)
- Medený had

4. TC

Pane, nauč nás modliť sa!

- Ježišov učeník sa rád modlí - Modlitba Pánova
- 1.prosba - Posväť sa meno tvoje! (Božie meno je sväté - Horiaci krík- 2M 3, 1 – 15)
- 2.prosba - Príd' kráľovstvo Tvoje! (Použiť niektoré z týchto podobenstiev: - Mt 13 - O horčičnom zrne a o kvase; O poklade a perle)
- 3.prosba - Buď vôľa Tvoja ako v nebi, tak i na zemi! (Ježiš v Getsemane)
- 4.prosba - Chlieb náš každodenný daj nám dnes! (Nasýtenie zástupcov – J 6,1-15)
- 5.prosba - Odpusť nám viny naše (Zacheus – L 19,1-10)
- 5. prosba - ako aj my odpúšťame vinníkom svojim! (Nemilosrdný sluha – Mt 18,21-35)
- 6.prosba - I neuvod' nás do pokušenia! (Pokúšanie na púšti – Mt 4,1-11)
- 7.prosba - Ale zbav nás zlého! (Kúkol' medzi pšenickou – Mt 13,24 - 30)
- Záver modlitby Pánovej: Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva naveky . . .

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

V koho verím

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiaci na konci 4. ročníka základnej školy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pamätajú si znenie 1. článku VVK, ✓ sformulujú, čo znamená Stvoriteľ neba i zeme, ✓ pamätajú si znenie 2. článku VVK, ✓ vysvetlia pojem Ježiš – Boží Syn, ✓ uvedú prorokov, ktorí predpovedali príchod Pána Ježiša, ✓ zrekapitulujú okolnosti narodenia Pána Ježiša, ✓ vyrozprávajú príbeh utrpenia Pána Ježiša, ✓ vysvetlia, v čom je víťazstvo vzkrieseného Pána Ježiša, ✓ sformulujú, prečo je Pán Ježiš našim Spasiteľom, ✓ vysvetlia obsah misijného príkazu, ✓ pamätajú si znenie 3. článku VVK, ✓ opíšu zoslanie Ducha Svätého a prejavy jeho prítomnosti, ✓ charakterizujú cirkev a jej službu, ✓ vysvetlia, čo je hriech, jeho pôsobenie na nás, ✓ vyjadria význam odpustenia, ✓ reprodukovujú učiteľovo rozprávanie o večnom živote, 	<p>Všeobecná viera kresťanská (ďalej len VVK)</p> <p>1. článok VVK</p> <p>2. článok VVK</p> <p>proroctvá o Ježišovi</p> <p>narodenie Ježiša</p> <p>utrpenie, smrť a vzkriesenie Pána Ježiša</p> <p>poslušnosť, obeť</p> <p>Spasiteľ - vykúpenie</p> <p>hriech a smrť</p> <p>vstúpenie do neba</p> <p>misijný príkaz</p> <p>Radca – Duch Svätý</p> <p>ovocie Ducha v nás</p> <p>cirkev ako spoločenstvo veriacich, služba</p> <p>uzdravenie</p> <p>večný život</p>

Boh nám dáva svoje Slovo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizujú Bibliu, ✓ vyjadria odkaz Biblie pre nás, ✓ vyhľadajú zadané verše v Biblii, 	<p>Biblia</p> <p>Božie slovo v našom živote</p>

Dekalóg

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyrozprávajú udalosti vydania Dekalógu, ✓ pamätajú si znenie 10 Božích prikázaní, ✓ vysvetlia význam 1. a 2. prikázania, ✓ uvedú príklady modiel, ✓ porovnajú, ako máme a nemáme používať Božie meno, ✓ vysvetlia význam 3. a 4. prikázania, ✓ obhája potrebu zúčastňovať sa služieb Božích, ✓ opíšu ideálny vzťah detí a rodičov, ✓ vyjadria, ako súvisí ochrana telesného a duševného zdravia s 5. prikázaním, ✓ obhája potrebu manželskej vernosti a dôsledky nevernosti, ✓ charakterizujú krádež a jej dôsledky, ✓ diskutujú o pravdovravnosti, ohováraní a klamaní, ✓ navrhnu spôsob riešenia konfliktov, ✓ vysvetlia súvis 9. a 10. prikázania so 6. a 7. prikázaním, ✓ vyjadria súvis našej neposlušnosti s Božou milosťou, ✓ porovnajú dva typy záchrany (medený had a Pán Ježiš Kristus), 	<p>Mojžiš, dosky zákona, Sinaj</p> <p>poznanie Božej vôle a poslušnosti</p> <p>prikázania</p> <p>modla</p> <p>Hospodin – Jahve, horiaci krík, Božie meno</p> <p>medený had – Kristov kríž</p> <p>sviatočný deň</p> <p>rodičia a deti</p> <p>úcta k životu, šikanovanie, závislosti, nepozornosť</p> <p>neopatrnosť</p> <p>sebeckosť</p> <p>pravdovravnosť, klamstvo</p> <p>krádež, chamtivosť</p> <p>závisť</p> <p>Elízeus</p> <p>Géchází</p>

„Pane, nauč nás modliť sa!“

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ charakterizujú modlitbu a jej hlbší zmysel, ✓ reprodukovujú Modlitbu Pánovu, ✓ vymenujú Božie mená a vysvetlí ich význam, ✓ opíšu vzťah človeka k Pánu Bohu ako k nebeskému Otcovi, ✓ určia, skrze koho prichádza k nám Božie kráľovstvo, 	<p>modlitba</p> <p>modlitba Pánova</p> <p>oslovenie - Božie meno</p> <p>úcta, rešpekt</p> <p>prosby</p> <p>Božie kráľovstvo</p> <p>Zacheus, odpustenie, zmena života</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetlia, ako sa deje Božia vôľa, ✓ vymenujú, čo všetko znamená „chlieb každodenný“, ✓ obhája dôležitosť odpúšťania iným, ✓ vysvetlia na príkladoch, čo je pokušenie a čo zlo, ✓ navrhnu spôsoby, ako odolávať zlu a bojovať proti nemu, ✓ priradia skutočnú moc a slávu Pánu Bohu, ✓ vysvetlia význam slova amen. 	<p>pokúšanie</p> <p>diabol, zlo vo svete</p> <p>víťazstvo dobra</p> <p>hodnota</p> <p>Božie kráľovstvo</p>
---	--

V prípade časovej rezervy bude opakovanie učiva, aktivity, prechádzky (exkurzie), tvorba projektov, žiackych prác a pod.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie k učeniu sa

- dokáže tvorivo myslieť
- vie sa naučiť znenie Viery všeobecnej kresťanskej
- učí sa orientovať v Biblii

Kompetencie k riešeniu problémov

- vie na koho sa môže obrátiť pri svojich problémoch
- dokáže na určitej úrovni riešiť svoje problémy

Kompetencie komunikačné

- formuluje svoje myšlienky a vie ich aj vyjadriť
- zapája sa do diskusie v skupine i v triede
- učí sa komunikovať v modlitbe

Kompetencie sociálne a interpersonálne

- účinne spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- podieľa sa na vytváranie príjemnej atmosféry v triede a skupine
- vníma svoje správanie a uvedomuje si svoju jedinečnosť

Kompetencie občianske

- má pozitívny vzťah k druhým ľuďom
- objavuje pocit zodpovednosti

Kompetencie pracovné

- vytvára si pracovné návyky a prácu prijíma pozitívne
- dokáže si stanoviť ciele a zvládnuť ich

Kompetencie existencionálne

- vie oceniť zmysel modlitby
- rozvíja vlastné svedomie

Prierezové témy

Enviromentálna výchova

- oceňuje stvorenstvo a Boží poriadok vo svete

Multikulturálna výchova

- žiak je vedený k tolerancii a úcte k iným ľuďom

Osobnostný a sociálny rozvoj

- rozvíja sebareflexiu
- rozlišuje vzťahy medzi ľuďmi a vie ich na určitej úrovni definovať
- vie zhodnotiť svoje správanie a konanie

Regionálna výchova

- žiak pozná tradície svojho národa a kultúry

Tvorba projektu a prezentačné schopnosti

- žiak v spolupráci so skupinou vypracuje zadanú úlohu podľa požiadaviek

Medzipredmetové vzťahy

Etická výchova

- hodnotí svoje správanie a správanie druhých ľudí
- vie rozlíšiť medzi dobrom a zlom
- chápe rozdiely medzi ľuďmi a ich kultúrou

Výtvarná výchova

- vytvára výtvarné práce, podieľa sa na projektoch
- dokáže vyfarbiť obrázky podľa danej témy
- vyjadruje sa vo výtvarných prácach

Hudobná výchova

- vie zaspievať detské piesne
- zaspieva piesne kresťanského charakteru

Slovenský jazyk

- snaží sa čítať s porozumením